

2010. július 6., kedd

A BIZOTTSÁG ÁLTAL JAVASOLT SZÖVEG

MÓDOSÍTÁS

Módosítás 23**Rendeletre irányuló javaslat – módosító jogszabály****1 cikk – 5 a pont (új)**

479/2009/EK rendelet

16 cikk – 1 bekezdés

5a) A 16. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy a Bizottságnak (Eurostat) szolgáltatott tényadatokat az európai statisztikákról szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. és 12. cikkében megállapított elveknek megfelelően bocsássák rendelkezésre. Ebben a tekintetben a nemzeti statisztikai hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a közölt adatok megfeleljenek az e rendelet ⁽¹⁾. cikkében foglaltaknak és az azok alapjául szolgáló ESA 95 elszámolási szabályoknak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti statisztikai hatóságok hozzá tudjanak férni a feladatuk ellátásához szükséges összes vonatkozó információhoz.

⁽¹⁾ HL L 87., 2009.3.31., 164. o.”

Az autóbusszal közlekedő utasok jogai *II**

P7_TA(2010)0256

Az Európai Parlament 2010. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Tanács álláspontjáról az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása tekintetében (05218/3/2010 – C7-0077/2010 – 2008/0237(COD))

(2011/C 351 E/28)

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Tanács első olvasatbeli álláspontjára (05218/3/2010 – C7-0077/2010),

— tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2008)0817),

— tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 71. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C6-0469/2008),

— tekintettel első olvasatban elfogadott álláspontjára ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, 2009. április 23., P6_TA(2009)0281.

2010. július 6., kedd

- tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra gyakorolt hatásairól” című közleményére (COM(2009)0665),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére és 91. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. július 16-i véleményére ⁽¹⁾,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel eljárási szabályzata 66. cikkére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A7-0174/2010),
1. elfogadja az alábbiakban ismertetett, második olvasatbeli álláspontját;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak és a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ HL C 317., 2009.12.23., 99. o.

P7_TC2-COD(2008)0237

Az Európai Parlament álláspontja amely második olvasatban 2010. július 6-án került elfogadásra az autóbusszal közlekedő utasok jogairól és a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló.../ 2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre és különösen annak 91. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az autóbusszal való közlekedésben alkalmazott uniós fellépésnek egyebek mellett azt a célt kell szolgálnia, hogy az utasok számára valamennyi járaton biztosítsa az egyéb közlekedési módok esetében megvalósított, magas szintű védelmet. Ezenkívül teljes mértékben figyelembe kell vennie az általános fogyasztóvédelmi követelményeket.

⁽¹⁾ HL C 317., 2009.12.23., 99. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2009. április 23-i álláspontja (HL C 184. E, 2010.7.8., 312. o.) és a Tanács 2010. március 11-i álláspontja (HL C 122. E, 2010.5.11., 1. o.) és az Európai Parlament 2010. július 6-i álláspontja.

2010. július 6., kedd

- (2) Mivel az autóbusszal közlekedő utasok a személyszállítási szerződések gyengébb felei, valamennyi utas számára biztosítani kell a minimális szintű védelmet.
- (3) Az Unió által az utasok jogainak előmozdítására az autóbusz-ágazatban tett intézkedések során figyelembe kell venni a többségében kis- és középvállalkozásokból álló ágazat sajátosságait.
- (4) Figyelembe véve a menetrend szerinti különcélú járatok és a saját számlás személyszállítási tevékenység sajátosságait, ezeket a forgalmi típusokat ki kell zárni e rendelet hatálya alól. A menetrend szerinti különcélú járatoknak tartalmazniuk kell a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek fuvarozását végző járatokat is, a munkavállalóknak az otthonuk és a munkahelyük közötti fuvarozását, a tanulóknak és a hallgatóknak otthonuk és oktatási intézményük közötti fuvarozását.
- (5) Figyelembe véve a városi és elővárosi **menetrend szerinti járatok, valamint a városi és elővárosi közlekedésbe integrált** regionális menetrend szerinti járatok sajátosságait, a tagállamoknak biztosítani kell azt a jogot, hogy ezeket a forgalmi típusokat mentesíthessék e rendelet **egy** részének alkalmazása alól. **Ezen** városi, **elővárosi** és **regionális** menetrend szerinti járatok meghatározásához a tagállamoknak olyan kritériumokat kell figyelembe venniük, mint a **közigazgatási felosztás, a földrajzi helyzet, a távolság, a járatgyakoriság, a menetrendszerű megállók száma, az alkalmazott autóbustípusok, a jegyrendszer, az utasok száma közötti különbség csúcsidőben és azon kívül, a járatkódok és a menetrendek.**
- (6) **A halállal vagy sérüléssel járó balesetek esetén az utasok részére az egyéb közlekedési módokra alkalmazandóhoz hasonló felelősségi szabályokat kell biztosítani.**
- (7) **A fuvarozóknak az egyéb közlekedési módokra alkalmazandókhöz hasonló feltételek szerint viselniük kell a felelősséget az utasok poggyászainak elvesztéséért vagy megrongálódásáért.**
- (8) Az utasok – az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetkből származó haláluk vagy személyi sérülésük, vagy a poggyászuk elvesztése vagy károsodása esetén az őket az alkalmazandó nemzeti jogszabállyal összhangban megillető kártérítés mellett – a balesetet követő azonnali gyakorlati és **anyag**i szükségleteik tekintetében segítségnyújtás igénybevételére jogosultak. **Ennek a segítségnyújtásnak szükség esetén ki kell terjednie az elsősegélynyújtásra, az elhelyezésre, az élelemre, a ruházatra, a személyszállításra és a temetéssel kapcsolatos költségekre. Halál vagy személyi sérülés esetén a fuvarozónak ezenkívül előleget kell fizetnie az azonnali anyagi szükségletek kielégítésére az elszendvedett kárral arányos alapon, feltéve, hogy első látásra is egyértelmű, hogy az elszendvedett kár oka a fuvarozónak tulajdonítható.**
- (9) Az autóbusszal történő személyszállítási szolgáltatásoknak általánosságban az állampolgárok érdekeit kell szolgálniuk. Következésképpen a fogyatékossgal élő és a fogyatékossgal, életkor vagy egyéb tényező miatt csökkent mozgásképességű személyeknek a többi állampolgárhoz hasonló lehetőségeket kell biztosítani az autóbuszjáratok igénybevételéhez. A fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek a többi állampolgárral azonos jogokkal rendelkeznek a szabad mozgás, a szabad választás és a megkülönböztetésmentesség tekintetében.
- (10) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 9. cikkére figyelemmel, és annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek a többi állampolgárhoz hasonló lehetőségekkel rendelkezzenek, autóbusszal történő utazásuk tekintetében meg kell határozni az utazás közben érvényes diszkriminációmentességre és segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat. El kell tehát vállalni e személyek fuvarozását, és a fuvarozást a fogyatékossgal vagy a csökkent mozgásképességre hivatkozva megtagadni csak biztonsági okokból, illetve a járművek vagy az infrastruktúra kialakítása következtében szabad. A munkavállalók védelmére vonatkozó releváns jogszabályok keretén belül a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára az autóbusz-állomásokon és a járműveken biztosítani kell a segítségnyújtáshoz való jogot. A társadalmi befogadás érdekében az érintett embereknek a segítségnyújtást térítésmentesen kell biztosítani. A fuvarozóknak – lehetőség szerint az európai szabványosítási rendszerre támaszkodva – meg kell határozniuk a hozzáférési feltételeket.

2010. július 6., kedd

- (11) Új autóbusz-állomások tervezésével kapcsolatos döntéseknél és a nagyfelújítások keretében az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek – **kivétel nélkül és alapvető feltételként** – a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek igényeit is figyelembe kell venniük, **a mindenki számára történő tervezés („design for all”) követelményeinek megfelelően**. Az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek minden esetben ki kell jelölniük azokat a pontokat, ahol ezek a személyek az érkezésüket és a segítségkérési igényüket bejelenthetik.
- (12) **Hasonlóképpen, a fuvarozóknak figyelembe kell venniük az ilyen igényeket az új vagy újonnan átalakítandó járművek tervezésével kapcsolatos döntések meghozatala során.**
- (13) **A tagállamoknak szükség esetén fejleszteniük kell a meglévő infrastruktúrákat, hogy a fuvarozók képesek legyenek a fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű személyek hozzáféréseinek biztosítására, valamint a megfelelő segítségnyújtásra.**
- (14) A fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek igényeinek való megfelelés érdekében a személyzetnek megfelelő képzést kell kapnia. A gépjármű-vezetők nemzeti képzései kölcsönös elismerésének elősegítése céljából az alap- és továbbképzés részeként – az egyes közúti áru fuvarozást vagy személyszállítást végző járművek vezetőinek alapképzéséről és továbbképzéséről szóló, 2003. július 15-i 2003/59/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ említetteknek megfelelően – fogyatékossgal kapcsolatos tudatosságnövelő képzést lehetne nyújtani. Az ezen irányelv által bevezetett képzési előírások és határidők közötti összhang biztosítása érdekében korlátozott időtartamra engedélyezni kell a mentesülés lehetőségét.
- (15) **■** A fogyatékossgal kapcsolatos tudatosságnövelő képzés szervezése során konzultálni kell a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket képviselő szervezetekkel, vagy be kell őket vonni a **képzés tartalmának összeállításába**.
- (16) Az autóbuszsal közlekedő utasok jogai közé tartozik az is, hogy utazás előtt és alatt a szolgáltatásról tájékoztatást kell kapniuk. Az autóbuszsal közlekedő utasoknak szóló valamennyi tájékoztatást olyan más formában is biztosítani kell, hogy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek is hozzáférjenek azokhoz, **mint például a nagybetűvel való szedés, a közérthető nyelven való megfogalmazás, a Braille-írás, a megfelelő technológiával elérhető elektronikus kommunikáció, valamint a hangfelvételek.**
- (17) Ez a rendelet nem korlátozhatja a fuvarozók azon jogát, hogy – a harmadik feleket is beleértve – az alkalmazandó nemzeti jogszabály szerint bárkitől kártérítést követeljenek.
- (18) Csökkenteni kell az utasok részére a járatok törléséből vagy **jelentős** késéséből származó kényelmetlenségeket. Ennek érdekében az autóbusz-állomásokról induló utasokról megfelelően kell gondoskodni és **mindenki számára hozzáférhető módon kell** őket tájékoztatni. Az utasok számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy az utazást lemondják és a menetjegy ellenértékét visszakapják, vagy hogy kielégítő feltételek mellett folytassák az utazásukat vagy útvonal-módosításban részesüljenek. **Ha a fuvarozók az utasoknak nem nyújtanak megfelelő segítséget, az utasok számára biztosítani kell az pénzbeli kártérítéshez való jogot.**
- (19) A fuvarozóknak – a **regionális**, nemzeti vagy európai szintű intézkedések elfogadása érdekében – szakmai szervezeteiken keresztül együtt kell működniük, az ügyfelek, az utasok és a fogyatékossgal élő személyek szövetségeinek és egyesületeinek bevonásával – különösen járatkimaradások és hosszú késések esetén – **a tájékoztatás és** az utasokkal való törődés javítása érdekében.
- (20) Ez a rendelet nem érintheti az utasoknak a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelvben ⁽²⁾ meghatározott jogait. Ez a rendelet nem alkalmazandó abban az esetben, ha a szervezett utat nem a személyszállítási szolgáltatást végző autóbuszjárat törlése miatt törlik.

⁽¹⁾ HL L 226., 2003.9.10., 4. o.

⁽²⁾ HL L 158., 1990.6.23., 59. o.

2010. július 6., kedd

- (21) Az utasokat az e rendelet szerinti jogaikról teljes körűen tájékoztatni kell annak érdekében, hogy ténylegesen élhessenek ezekkel a jogokkal.
- (22) Az utasok jogainak gyakorlását a fuvarozók által a panaszkezelésre bevezetett megfelelő eljárások révén vagy – adott esetben – a panaszoknak a tagállam által a panaszkezelésre kijelölt szervhez vagy szervezetekhez történő benyújtásának lehetővé tételével kell biztosítani.
- (23) A tagállamoknak biztosítaniuk kell e rendelet rendelkezéseinek betartását, valamint ki kell jelölniük a hatáskörrel rendelkező szervet vagy szervezetet e végrehajtási feladatok ellátásának felügyeletére. Ez nem érintheti az utasok azon jogát, hogy a nemzeti jogszabályok szerint bírósághoz forduljanak jogorvoslatért.
- (24) A tagállamok által a panaszok benyújtására kialakított eljárások figyelembevételével, a segítségnyújtásra vonatkozó panasszal elsősorban a felszállási hely vagy a leszállási hely szerinti tagállam által az e rendelet végrehajtására kijelölt szervhez vagy szervezetekhez kell fordulni.
- (25) A tagállamoknak szankciókat kell megállapítaniuk e rendelet megsértésének esetére, és biztosítaniuk kell, hogy a szankciókat alkalmazzák is. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (26) Mivel a rendelet céljait – nevezetesen a tagállamokban az autóbusszal közlekedő utasok mindenütt egyforma védelmének és támogatásának biztosítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés léptéke vagy hatása miatt az uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (27) Ez a rendelet nem érinti a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾.
- (28) A rendelet végrehajtásának a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeleten⁽²⁾ („Rendelet a fogyasztóvédelmi együttműködésről”) kell alapulnia. A 2006/2004/EK rendelet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (29) **A különböző közlekedési módok használatának és interoperabilitásának optimalizálása céljából a tagállamoknak ösztönözniük kell a tömegközlekedés használatát, és interoperabilis, valamennyi közlekedési módra kiterjedő informatikai rendszereket kell bevezetniük, amelyek megkönnyítik a menetrendi információk nyújtását és a több közlekedési módot érintő árazást és jegykiadást. Ezeknek a szolgáltatásoknak hozzáférhetőeknek kell lenniük a fogyatékosággal élők és a csökkent mozgásképességű személyek számára.**
- (30) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és – az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében említetteknek megfelelően – különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, szem előtt tartva továbbá a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvet⁽³⁾, valamint a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvet⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 364., 2004.12.9., 1. o.

⁽³⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

⁽⁴⁾ HL L 373., 2004.12.21., 37. o.

2010. július 6., kedd

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet megállapítja az autóbusszal való közlekedés szabályait az alábbiak tekintetében:

- a) az utasok közötti megkülönböztetésmentesség a fuvarozók által nyújtott utazási feltételek tekintetében;
- b) az utasok jogai az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetektől származó haláluk vagy személyi sérülésük, vagy a poggyászuk elveszése vagy károsodása esetén;
- c) a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeket megillető megkülönböztetésmentesség és kötelező segítségnyújtás;
- d) az utasok jogai járatkimaradás vagy késés esetén;
- e) az utasok számára minimálisan nyújtandó tájékoztatás;
- f) panaszkezelés;
- g) a végrehajtásra vonatkozó általános szabályok.

2. cikk

Hatály

(1) Ezt a rendeletet a menetrend szerinti járatokkal utazó utasokra kell alkalmazni, amennyiben:

- a) az utas felszállási helye valamely tagállam területén található, vagy
- b) az utas felszállási helye a tagállamok területén kívül található, a célállomás pedig valamely tagállam területén.

(2) Ezt a rendeletet a **11–18. cikke és a IV–VI. fejezete** kivételével alkalmazni kell azokra a különjáratokat igénybe vevő utasokra is, akiknek felszállási helye vagy végső célállomása valamely tagállam területén található.

(3) Ez a rendelet nem alkalmazandó a menetrend szerinti különcélú járatokra és a saját számlás személyszállítási tevékenységre.

(4) A 4. cikk (2) bekezdése, a 7., 9., 11. cikk, a 12. cikk (1) bekezdése, **13. cikk (1) bekezdése, a 15. cikk (1) bekezdése, a 18. cikk, a 19. cikk (1) és (2) bekezdése, a 21., 25., 27., 28. és 29. cikk** kivételével a tagállamok mentesíthetik e rendelet alkalmazása alól a városi és az elővárosi **menetrend szerinti járatokat, valamint** a regionális menetrend szerinti járatokat – **amennyiben azok a városi vagy elővárosi közlekedésbe integrált szolgáltatások részét képezik** –, beleértve az ilyen típusú, határokon átnyúló járatokat is.

2010. július 6., kedd

(5) A tagállamok **...ig** (*) tájékoztatják a Bizottságot a különböző járatípusok részére a (4) **■** bekezdés alapján nyújtott mentességekről. A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, ha úgy ítéli meg, hogy a mentesség nincs összhangban e cikk rendelkezéseivel. A Bizottság **...ig** (**) jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a (4) **■** bekezdés alapján nyújtott mentességekről.

(6) Az e rendeletben foglalt rendelkezések nem értelmezhetők **úgy**, hogy **ellentmondanak az autóbusszokra**, illetve az autóbussz-megállóknak és autóbussz-állomásokon lévő **infrastruktúrákra vonatkozó műszaki követelményeket meghatározó meglévő jogszabályoknak**.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a) „menetrend szerinti járatok”: olyan járatok, amelyeken az utasok autóbusszal történő fuvarozása meghatározott időközönként, meghatározott útvonalon, az utasokat előre meghatározott megállóhelyeken felvéve és kiteve történik;
- b) „menetrend szerinti különcélú járatok”: olyan menetrend szerinti járatok, amelyeken – függetlenül attól, hogy ki szervezi meg azokat – a meghatározott utascsoport autóbusszal történő fuvarozása más utasok kizárásával történik;
- c) „saját számlás személyszállítási tevékenység”: olyan busszal végzett tevékenység, amelyet egy természetes vagy jogi személy nem kereskedelmi célból, non-profit jelleggel végez, amennyiben:
 - a fuvarozás a természetes vagy jogi személynek csak melléktevékenysége, valamint
 - a használt járművek a természetes vagy jogi személy tulajdonában vannak, vagy a természetes vagy jogi személy azokat részletre vagy tartósbérleti szerződés keretében szerezte be, és azokat a természetes személy vagy jogi személy által alkalmazott személyzet valamely tagja, vagy a természetes személy maga, vagy a vállalkozás által alkalmazott vagy szerződéses kötelezettség alapján a rendelkezésére bocsátott személyzet egy tagja vezeti.
- d) „különjáratok”: olyan járatok, amelyekre nem terjed ki a menetrend szerinti járatok meghatározása, és amelyek legfontosabb jellemzője az ügyfél, vagy maga a fuvarozó kezdeményezésére összeállított utascsoport autóbusszal történő fuvarozása;
- e) „személyszállítási szerződés”: a fuvarozó és az utas között egy vagy több menetrend szerinti járat vagy különjárat igénybevételére létrejött, fuvarozásról szóló szerződés;
- f) „menetjegy”: a személyszállítási szerződést igazoló érvényes dokumentum vagy egyéb bizonyíték;
- g) „fuvarozó”: a menetjegy-értékesítőtől, **utazásközvetítőtől** vagy utazásszervezőtől eltérő természetes vagy jogi személy, aki a lakosság részére menetrend szerinti vagy különjáratok révén személyszállítást kínál;
- h) „teljesítő fuvarozó”: a fuvarozóval nem azonos természetes vagy jogi személy, aki a fuvarozást egészben vagy részben ténylegesen teljesíti;
- i) „menetjegy-értékesítő”: a fuvarozó nevében személyszállítási szerződést kötő közvetítő;

(*) HL: kérjük illessze be a dátumot: e rendelet alkalmazásának időpontjától számított három hónapon belül.

(**) HL: kérjük illessze be a dátumot: e rendelet hatálybalépése után öt évvel.

2010. július 6., kedd

- j) „utazásközvetítő”: a személyszállítási szerződéseknél az utas részéről történő megkötésével foglalkozó közvetítő;
- k) „utazásszervező”: a 90/314/EGK irányelv 2. cikkének (2) § bekezdése szerinti, a fuvarozóval nem azonos szervező §;
- l) „fogyatékossgal élő személy” vagy „csökkent mozgásképeségű személy”: bármely személy, akinek mozgásképesége a közlekedés során bármilyen fizikai (érzék- vagy mozgásszervi, állandó vagy időleges) fogyatékossgal, értelmi fogyatékossgal vagy károsodás, vagy egyéb fogyatékossgához vezető ok, illetve életkor miatt csökkent, és akinek a helyzete kellő figyelmet igényel, és szükségessé teszi az összes utas rendelkezésére álló szolgáltatás hozzáigazítását az érintett személy egyéni igényeihez;
- m) „hozzáférési feltételek”: az autóbuszok és/vagy a kijelölt autóbusz-állomások akadálymentesítésére vonatkozó releváns szabványok, iránymutatás és tájékoztatás, beleértve a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképeségű személyeket segítő eszközöket;
- n) „foglalás”: menetrend szerinti autóbuszjárat konkrét indulási idejére való helyfenntartás;
- o) „autóbusz-állomás”: személyzettel ellátott állomás, ahol a meghatározott útvonalnak megfelelően a menetrend szerinti járatok menetrendszerűen megállnak, az utasok részére felszállási helyként vagy célállomásként szolgálva, és amely többek között rendelkezik utasfelvételi pulttal, váróteremmel vagy jegyirodával;
- p) „autóbusz-megálló”: az autóbusz-állomástól eltérő olyan hely, ahol a meghatározott útvonalnak megfelelően a menetrend szerinti járatok menetrendszerűen megállnak, az utasok részére felszállási helyként vagy célállomásként szolgálva;
- q) „autóbusz-állomást üzemeltető szerv”: a kijelölt autóbusz-állomás üzemeltetéséért felelős tagállami szervezeti egység;
- r) „járatkimaradás”: korábban betervezett menetrend szerinti járat üzemeltetésének elmaradása;
- s) „késés”: a menetrend szerinti járat közzétett menetrend szerinti indulási időpontja és a tényleges indulási időpontja közötti eltérés.

4. cikk**Jegyek és megkülönböztetésmentes utazási feltételek**

- (1) A fuvarozóknak az utasok részére menetjegyet kell kiadni, kivéve ha az utazásra egyéb dokumentum is feljogosít. A menetjegy kiállítása elektronikus úton is történhet.
- (2) A szociális kedvezmények sérelme nélkül, a fuvarozók vagy által alkalmazott utazási feltételeket és tarifákat az utazóközönségnek a végfelhasználó állampolgárságától, továbbá a fuvarozók és a menetjegy-értékesítők Unión belüli letelepedésétől függetlenül, közvetlen és közvetett megkülönböztetéstől mentesen hozzáférhetővé kell tenni.

5. cikk**Egyéb teljesítő felek**

- (1) Amennyiben az e rendelet szerinti kötelezettségek teljesítését teljesítő fuvarozóra, menetjegy-értékesítőre vagy bármely más személyre bízák, az ilyen megbízást kiadó fuvarozót, utazásközvetítőt, utazásszervezőt vagy autóbusz-állomást üzemeltető szervet ez esetben is felelősség terheli a teljesítő személy tevékenységeiért és mulasztásaiért.

2010. július 6., kedd

(2) Ezenkívül azon személyre, akire a fuvarozó, az utazásközvetítő, az utazásszervező vagy autóbusz-állomást üzemeltető szerv valamely kötelezettség teljesítését rábízta, az adott kötelezettség tekintetében alkalmazni kell e rendelet rendelkezéseit.

6. cikk

A felelősségkizárás tilalma

(1) Az e rendelet alapján fennálló jogokat és kötelezettségeket nem lehet kizárni vagy korlátozni, különösen a személyszállítási szerződésben foglalt eltérést biztosító vagy korlátozó záradékkal.

(2) A fuvarozók az utasoknak az e rendeletben meghatározottaknál kedvezőbb utazási feltételeket is ajánlhatnak.

II. fejezet

Kártérítés és segítségnyújtás baleset esetén

7. cikk

Felelősség az utasok haláláért és sérüléséért

(1) **E fejezettel összhangban a fuvarozók felelősséggel tartoznak azért a kárért, amely abból ered, hogy az utas a járművön való tartózkodás közben vagy a be-, illetve kiszállás alkalmával az autóbuszjárat működéséből eredő baleset következtében meghal vagy személyi sérülést szenved.**

(2) **A fuvarozó szerződésen kívüli kártérítési felelősségének nincs törvényben, egyezményben vagy szerződésben meghatározott pénzügyi korlátja.**

(3) **Utasonként 220 000 EUR összegű követelésig a fuvarozó nem zárhatja ki vagy nem korlátozhatja kártérítési felelősségét azt bizonyítva, hogy a (4) bekezdés a) pontja szerinti gondossággal járt el, kivéve, ha a keletkezett kár teljes összege meghaladja azt az összeget, amelyre a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ összhangban kötelező biztosítást kell kötni azon tagállam nemzeti jogszabályai értelmében, ahol az autóbust rendszerint üzemen tartják. Ilyen esetben a felelősség erre az összegre korlátozódik.**

(4) **A fuvarozó nem felelős az (1) bekezdés szerint:**

a) **ha a balesetet az autóbuszjárat üzemelésével össze nem függő, vagy olyan körülmények okozták, amelyeket a fuvarozó az eset körülményei által megkívánt gondosság ellenére sem kerülhetett el, vagy nem akadályozhatta meg azok következményeit;**

b) **amennyiben a baleset az utas hibájának vagy hanyagságának a következménye.**

E rendelet rendelkezései nem értelmezhetők oly módon, miszerint:

a) **a fuvarozó a kártérítés megfizetéséért egyedül felelős fél; vagy**

b) **korlátozva van a fuvarozó azon joga, hogy a tagállam alkalmazandó jogával összhangban harmadik félhez forduljon jogorvoslatért.**

⁽¹⁾ HL L 263., 2009.10.7., 11. o.

2010. július 6., kedd

8. cikk

Kártérítés

- (1) Az utasok halála esetén a 7. cikkben előírt kártérítés magában foglalja az alábbiakat:
- a) az utas halála következtében esetlegesen szükséges költségek, különösen a holttest szállításával és a temetéssel kapcsolatos költségek;
 - b) ha a halál nem azonnal állt be, úgy a (2) bekezdésben előírt kártérítés.
- (2) Az utas sérülése, továbbá testi vagy szellemi épségének egyéb károsodása esetén a kártérítés magában foglalja:
- a) a szükséges költségeket, különösen a gyógyítási és a szállítási költségeket;
 - b) azon pénzügyi veszteség megtérítését, amelyet az utas teljes vagy részleges munkaképtelensége, vagy szükségletei megnövekedése következtében elszenved.
- (3) Ha az utas halála folytán azok a személyek, akiknek eltartására az utas jogilag kötelezve volt vagy lehetett volna, elesnek a támogatástól, ezek a személyek e veszteségük tekintetében kártérítésre jogosultak.

9. cikk

Az utasok azonnali gyakorlati és anyagi szükségletei

Az autóbuszjárat igénybevétele során bekövetkező balesetek esetén a fuvarozónak ■ segítséget kell nyújtania az utasok részére a balesetet követő azonnal felmerülő szükségleteik tekintetében. Ez a segítségnyújtás szükség esetén kiterjed az elsősegélynyújtásra, az elhelyezésre, az élelemre, a ruházatra, a szállításra és a temetéssel kapcsolatos költségekre. Halál vagy személyi sérülés esetén a fuvarozónak ezenkívül előleget kell fizetnie az azonnali anyagi szükségletek kielégítésére az elszenvedett kárral arányos alapon, feltéve, hogy első látásra is egyértelmű, hogy az elszenvedett kár oka a fuvarozónak tulajdonítható. A fizetések vagy a nyújtott segítség nem jelenti a felelősség elismerését.

10. cikk

Felelősség az elveszett és megrongálódott poggyászáért

- (1) A fuvarozók felelősek a rájuk bízott poggyások elvesztéséért vagy megrongálódásáért. A kártérítés összege utasonként legfeljebb 1 800 EUR.
- (2) Az autóbuszjárat üzemelésével összefüggésben bekövetkező balesetek esetén a fuvarozók felelősek az utasoknál lévő vagy kézipoggyászként magukkal vitt személyes használati tárgyak elvesztéséért vagy megrongálódásáért. A kártérítés összege utasonként legfeljebb 1 300 EUR.
- (3) A fuvarozó nem tehető felelőssé a poggyász elvesztéséért vagy megrongálódásáért az (1) és (2) bekezdés szerint:
- a) ha az elvesztést vagy megrongálódást az autóbuszjárat üzemelésével össze nem függő, vagy olyan körülmények okozták, amelyeket a fuvarozó az eset körülményei által megkívánt gondosság ellenére sem kerülhetett el, vagy nem akadályozhatta meg annak következményeit;
 - b) amennyiben a poggyász elvesztése vagy megrongálódása az utas hibájának vagy hanyagságának a következménye.

2010. július 6., kedd

III. fejezet

A fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképeségű személyek jogai

11. cikk

Közlekedéshez való jog

(1) A fuvarozók, utazásközvetítők és utazásszervezők a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképeségű személyekre hivatkozva nem tagadhatják meg a helyfoglalás elfogadását, menetjegy kiállítását vagy egyéb módon való biztosítását, valamint a személyek beszállítását.

(2) A fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképeségű személyek részére a helyfoglalásokat és menetjegyeket pótdíj felszámítása nélkül kell biztosítani.

12. cikk

Kivételek és különleges feltételek

(1) A 11. cikk (1) bekezdésének rendelkezései ellenére a fuvarozók, utazásközvetítők és utazásszervezők az alábbi esetekben a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképeségű személyekre hivatkozva megtagadhatják valamely személy helyfoglalásának elfogadását, menetjegyének kiállítását vagy egyéb módon történő biztosítását, valamint beszállítását:

- a) amennyiben ez a nemzetközi, uniós vagy nemzeti jog által előírt alkalmazandó biztonsági követelmények vagy a hatáskörrel rendelkező hatóságok által előírt egészségügyi és biztonsági követelmények teljesítése érdekében szükséges;
- b) ha a jármű vagy az infrastruktúra – beleértve a buszmegállókat és az autóbussz-állomásokat is – kialakítása következtében a fogyatékossgal élő, illetve csökkent mozgásképeségű személy biztonságos vagy kivitelezhető beszállítása, kiszállítása vagy fuvarozása fizikailag nem lehetséges.

(2) Amennyiben a helyfoglalás vagy a menetjegy-kiállítás elutasításának alapja az (1) bekezdés szerinti indok, a fuvarozóknak, utazásközvetítőknek és utazásszervezőknek **tájékoztatniuk** kell az érintett személyt egy másik elfogadható, a fuvarozó által üzemeltetett járatról.

(3) Amennyiben a helyfoglalással vagy menetjeggyel rendelkező és a 16. cikk (1) bekezdésének a) pontjában szereplő követelményeknek megfelelő fogyatékossgal élő, illetve csökkent mozgásképeségű személy beszállását fogyatékossga vagy csökkent mozgásképesége miatt megtagadják, úgy e személy, valamint e cikk (4) bekezdése szerinti kísérője számára fel kell ajánlani az alábbiak közötti választást:

- a) a menetjegy árának visszatérítéséhez való jog, és adott esetben a személyszállítási szerződésben foglaltak szerint a lehető leghamarabbi díjmentes visszaszállítás a kiindulási helyre, valamint
- b) az utazás egy másik elfogadható közlekedési lehetőséggel való folytatása vagy az útvonal módosítása a személyszállítási szerződésben foglalt célállomásig, kivéve, ha ez nem kivitelezhető.

A menetjegy árának visszatérítéséhez való jogot nem érinti a 16. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti értesítés elmulasztása.

(4) **Ha valamely fuvarozó, utazásközvetítő vagy utazásszervező az e cikk (1) bekezdésében meghatározott okok miatt megtagadja valamely személy helyfoglalásának elfogadását, menetjegyének kiállítását vagy egyéb módon történő biztosítását, valamint beszállítását, vagy ha az érintett jármű személyzete kizárólag egyetlen személyből áll, aki a járművet vezeti és nincs abban a helyzetben, hogy a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképeségű személy számára az I. melléklet b) részében meghatározott módon segítséget nyújthasson, a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképeségű személy kérheti, hogy az utazás során másik személy kísérje, aki képes a fogyatékossgal élő, illetve csökkent mozgásképeségű személyt igényei szerint segíteni. A kísérő személyt díjmentesen kell szállítani, és amennyiben lehetséges, a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképeségű személy mellett kell számára helyet biztosítani.**

2010. július 6., kedd

(5) Ha a fuvarozó, az utazásközvetítő vagy az utazásszervező az (1) bekezdés szerint jár el, akkor a fogyatékkal élő vagy a csökkent mozgásképességű személyt annak okáról haladéktalanul, vagy kérésre a kérelem benyújtásától számított öt munkanapon belül írásban tájékoztatja.

13. cikk

Akadálymentesség és tájékoztatás

(1) A fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek szervezeteivel együttműködve a fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek – adott esetben szervezeteiken keresztül – a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek fuvarozása tekintetében megkülönböztetésmentes hozzáférési feltételeket kell teremteniük, illetve biztosítaniuk.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hozzáférési feltételeket a fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek **■** hozzáférhető **formátumban** közzé kell tenniük azokon a nyelveken, amelyeken az utasokat általában tájékoztatni szokták. **A tájékoztatásnál külön figyelmet kell fordítani a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek igényeire.**

(3) **A fuvarozók kérésre haladéktalanul rendelkezésre bocsátják az akadálymentességre vonatkozó megkülönböztetésmentes szabályok alapjául szolgáló biztonsági követelményeket megállapító nemzetközi, uniós vagy nemzeti jogszabályok másolatát. Ezeket hozzáférhető formátumban kell rendelkezésre bocsátani.**

(4) Az utazásszervezők kötelesek rendelkezésre bocsátani az (1) bekezdés szerinti említett, az általuk szervezett, értékesített vagy értékesítésre felkínált szervezett utazási formákban szereplő utazásokra alkalmazandó hozzáférési feltételeket.

(5) A (2) és (4) bekezdésben említett hozzáférési feltételekkel kapcsolatos információkat kérésre fizikailag hozzáférhető formában az utas rendelkezésére kell bocsátani.

(6) A fuvarozóknak, utazásközvetítőknél és utazásszervezőknél biztosítaniuk kell, hogy az utazással és az utazási feltételekkel kapcsolatos minden lényeges általános információ – adott esetben az internetes foglalást és tájékoztatást is beleértve – megfelelő és akadálymentes formátumban a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek rendelkezésére álljon. Az információkat az utas kérésére fizikailag hozzáférhető formában rendelkezésre kell bocsátani.

14. cikk

Az autóbusz-állomások kijelölése

A tagállamok autóbusz-állomásokat jelölnek ki, amelyeken biztosított a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára nyújtott segítség. A tagállamok tájékoztatják ezekről a Bizottságot. A Bizottság az interneten hozzáférhető jegyzéket készít a kijelölt autóbusz-állomásokról.

15. cikk

Segítségnyújtáshoz való jog a kijelölt autóbusz-állomásokon, valamint az autóbuszokon

(1) A **■** fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek a tagállam által kijelölt autóbusz-állomásokon – saját hatáskörüknek megfelelően – térítésmentesen **segítséget kell** biztosítaniuk **■** a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára, **legalább** az I. melléklet a) részében szereplő **mértékben**.

(2) A **■** fuvarozóknak az autóbuszokon térítésmentesen **segítséget kell** biztosítaniuk **■** a fogyatékkal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára, **legalább** az I. melléklet b) részében szereplő **mértékben**.

2010. július 6., kedd

16. cikk

A segítségnyújtás körülményei

(1) A fuvarozóknak és az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek együtt kell működniük annak érdekében, hogy az alábbi feltételek teljesülése esetén segítségnyújtásban részesítsék a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket:

- a) a személy segítség iránti igényét legalább **24 órával** a segítség igénybevétele előtt bejelentik a fuvarozónak, az autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek, az utazásközvetítőnek vagy az utazásszervezőnek; és
- b) az érintett személy az alábbi időpontok valamelyikén jelentkezik az arra kijelölt helyen:
 - i. a fuvarozó által előzetesen megállapított időpontban, amely legfeljebb 60 perccel előzi meg a közzétett indulási időt, **kivéve, ha a fuvarozó és az utas ennél rövidebb időtartamban állapodtak meg**; vagy
 - ii. megjelölt időpont hiányában legalább 30 perccel a közzétett indulási időpont előtt.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a fogyatékossgal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeknek a foglaláskor vagy az előzetes menetjegyvásárláskor be kell jelenteniük a fuvarozónak, az utazásközvetítőnek vagy az utazásszervezőknek speciális ültetési igényüket, amennyiben az ilyen igény akkor ismeretes.

(3) A fuvarozók, az autóbusz-állomást üzemeltető szervek, az utazásközvetítők és az utazásszervezők minden intézkedést megtesznek, ami ahhoz szükséges, hogy a fogyatékossgal élő vagy a csökkent mozgásképességű személyek a segítségnyújtással kapcsolatos igényeiket könnyebben bejelenthessék. Ez a kötelezettség minden kijelölt autóbusz-állomásra és azok valamennyi értékesítési pontjára érvényes, a telefonos és az internetes értékesítést is beleértve.

(4) Ha az (1) és (2) bekezdés szerinti bejelentés nem történt meg, a fuvarozók, az autóbusz-állomást üzemeltető szervek, az utazásközvetítők és az utazásszervezők mindent elkövetnek a segítségnyújtás érdekében, hogy a fogyatékossgal élő vagy a csökkent mozgásképességű személy az általa vásárolt jeggyel az induló járatra felszállhasson, a csatlakozó járatra átszállhasson vagy az érkező járatról leszállhasson.

(5) Az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek az autóbusz-állomásokon belül vagy kívül ki kell jelölniük azokat a helyszíneket, ahol a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személy vagy személyek bejelenthetik érkezésüket és segítséget kérhetnek. Ezeket a helyszíneket egyértelmű jelzésekkel kell ellátni, és ezeken a helyszíneken akadálymentes formában rendelkezésre kell bocsátani az autóbusz-állomással és a biztosított segítségnyújtással kapcsolatos alapvető információkat.

17. cikk

Az információk továbbítása harmadik személyek felé

Amennyiben az utazásközvetítőhöz vagy utazásszervezőhöz a 16. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti bejelentés érkezik, szokásos nyitvatartási időben a lehető leghamarabb továbbítja ezt az információt a fuvarozónak vagy autóbusz-állomást üzemeltető szervezetnek.

18. cikk

Képzés

(1) A fuvarozóknak és adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szervezeteknek fogyatékossgal kapcsolatos képzési eljárásokról – többek között oktatásról – kell gondoskodniuk, amelyek biztosítják azt, hogy:

- a) a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeknek közvetlen segítséget nyújtó személyzetük, beleértve a bármely más teljesítő fél által alkalmazottakat is – a gépjárművezetők kivételével –, részesüljön a II. melléklet a) és b) részében meghatározottak szerinti képzésben vagy oktatásban; és
- b) az utazóközönséggel közvetlen kapcsolatba kerülő vagy az utazóközönséggel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó személyzetük – a gépjárművezetőket is ideértve – részesüljön a II. melléklet a) részében meghatározottak szerinti képzésben vagy oktatásban.

2010. július 6., kedd

(2) A tagállamok legfeljebb ...-tól (*) számított két éves időszakra mentesítést adhatnak az (1) bekezdés b) pontjának a járművezetők képzése tekintetében való alkalmazása alól.

19. cikk

Kerekes székekre és egyéb mozgást segítő eszközökre fizetendő kártérítés

(1) A fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek felelősségre vonhatók, amennyiben a kerekes székek, egyéb mozgást segítő berendezések vagy segédeszközök elvesznek vagy megrongálódnak. Az elvesztésért vagy a megrongálódásért felelős fuvarozó vagy autóbusz-állomást üzemeltető szerv kártérítést köteles fizetni.

(2) Az (1) bekezdésben említett kártérítés összegének azonosnak kell lennie az elveszett vagy megrongálódott berendezés vagy eszköz pótlásához vagy javításához kapcsolódó költségekkel.

(3) Szükség esetén mindent meg kell tenni ideiglenes csereeszköz vagy csereberendezés gyors biztosítása érdekében. A kerekes székeknek, egyéb mozgást segítő berendezéseknek vagy segédeszközöknek lehetőség szerint az elvesztett vagy megrongálódott eszközökhöz vagy berendezésekéhez hasonló műszaki és működési jellemzőkkel kell rendelkezniük.

I

IV. fejezet

Az utasok jogai járatkimaradás vagy -késés esetén

20. cikk

Az utazás folytatása, útvonal-módosítás és pénzvisszatérítés

(1) Ha a fuvarozó joggal számít arra, hogy a menetrend szerinti járatot törlik vagy annak az autóbusz-állomásról való indulása több mint 120 percet késik **vagy túlfoglalás történt**, az utas részére haladéktalanul fel kell ajánlani az alábbiak közötti választást:

a) az utazás folytatása vagy útvonal-módosítás a végső célállomásra irányuló, a lehető legkorábbi alkalommal történő utazásra **további költségek nélkül**, a személyszállítási szerződésben foglaltakhoz hasonló utazási feltételek mellett;

b) a menetjegy árának visszatérítése és adott esetben a személyszállítási szerződésben foglaltak szerint a lehető leghamarabbi díjmentes, autóbusszal történő visszaszállítás az első kiindulási helyre;

c) **a b) pontban említett visszatérítésen kívül a jegyár 50 %-ának megfelelő kártérítési jogosultság, ha a fuvarozó nem ajánlja fel az utazás folytatását vagy az útvonal-módosítást a végső célállomásra az a) pontban említetteknek megfelelően. A kártérítést a kártérítési igény benyújtásától számított egy hónapon belül kifizetik.**

(2) **Amennyiben az autóbusz működésképtelenné válik, az utasok számára fel kell ajánlani a működésképtelen járműtől a megfelelő várakozási helyre vagy olyan autóbusz-állomásra történő szállítást, ahonnan folytatni lehet az utazást.**

(3) Amennyiben a menetrend szerinti járatot törlik vagy annak az autóbuzsmegállóból való indulása több mint 120 percet késik, az utasok jogosultak az utazás folytatására vagy útvonal-módosításra, vagy a menetjegy árának a fuvarozó általi visszatérítésére.

(*) HL: kérjük illessze be: e rendelet alkalmazási időpontját.

2010. július 6., kedd

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában és a (3) bekezdésben előírt visszatérítést a felajánlást vagy a kérelem kézhezvételét követő tizennégy napon belül kell teljesíteni. A visszatérítés az utazás meg nem tett szakaszának vagy szakaszainak költségeire terjed ki, továbbá a már megtett szakasz vagy szakaszok költségeire is, ha az utazás az utas eredeti útiterve szempontjából jelentőségét veszítette. Az utazási igazolványok és a bérletek esetében a visszatérítés az igazolvány vagy a bérlet teljes költségének arányos részével egyenlő. A visszatérítést készpénzben kell teljesíteni, kivéve, ha az utas más visszatérítési formát is elfogad.

21. cikk

Tájékoztatás

(1) Menetrend szerinti járat törlése vagy késedelmes indulása esetén a fuvarozónak – vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szervnek – a lehető leghamarabb, de legkésőbb az indulás tervezett időpontját követően 30 perccel tájékoztatnia kell az autóbusz-állomásról induló utasokat a helyzetről és – amint ez az információ rendelkezésre áll – a várható indulási időről.

(2) Ha az utasok járatkimaradás vagy késés miatt lemaradnak egy csatlakozó menetrend szerinti járatról, a fuvarozó vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szerv minden ésszerűen elvárható erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy az érintett utasokat a más választható csatlakozási lehetőségekről tájékoztassa.

(3) A fuvarozó vagy adott esetben az autóbusz-állomást üzemeltető szerv gondoskodik arról, hogy a fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű utasokhoz akadálymentes formában eljusson az (1) és (2) bekezdésben megkövetelt információ.

22. cikk

Segítségnyújtás járatkimaradás vagy késedelem esetén

(1) Amennyiben egy több mint 3 óra tervezett időtartamú utazást bonyolító járatot törölnek, vagy annak az autóbusz-állomásról való indulása több mint **egy óra** késedelmet szenved, a fuvarozónak díjmentesen fel kell ajánlania az utas számára a következőket:

- a) a várakozási időhöz vagy a késedelemhez ésszerűen mérten kísétekzés, étel és frissítő, feltéve, hogy az autóbuszon vagy az autóbusz-állomáson rendelkezésre állnak, vagy ésszerűen odaszállíthatók;
- b) **■** szállodai vagy egyéb szálláshely **■**, valamint **segítség** az autóbusz-állomás és a szálláshely közötti fuvarozás megszervezéséhez azokban az esetekben, amikor egy- vagy több éjszakai tartózkodás válik szükségessé.

(2) E cikk alkalmazása során a fuvarozónak különös figyelmet kell fordítania a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek és az őket kísérők igényeire.

23. cikk

További követelések

E fejezet rendelkezései nem zárják ki, hogy az utasok a menetrend szerinti járatok törlése vagy késése miatt kártérítési igényekkel a nemzeti jogszabályoknak megfelelően nemzeti bíróságokhoz forduljanak.

24. cikk

Az utasok érdekeit szolgáló további intézkedések

A fuvarozók együttműködnek nemzeti vagy európai szintű intézkedések elfogadása érdekében, az érdekelt felek, a szakmai és fogyasztói szövetségek, valamint az utasok és a fogyatékossgal élő személyek szövetségeinek bevonásával. Ezeknek az intézkedéseknek az utasokról való gondoskodás javítására kell irányulniuk – különösen ha az utazás során jelentős késés vagy fennakadás történik, illetve ha a járatot törlik – különös figyelmet fordítva a fogyatékossgal vagy csökkent mozgásképesség, betegség, időskor vagy terhesség miatt speciális igényekkel rendelkező személyekre, valamint a kísérő személyekre és a kisgyermekkel utazó személyekre.

2010. július 6., kedd

V. fejezet

A tájékoztatás és a panaszkezelés általános szabályai

25. cikk

Az utastájékoztatáshoz fűződő jog

A fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek – saját feladatkörükön belül – **a helyfoglalás pillanatától és az utazás alatt megfelelő tájékoztatást nyújtanak az utasok számára hozzáférhető formában és a tömegközlekedési adatok és rendszerek közös elméleti modelljének megfelelően.**

26. cikk

Az utasjogokra vonatkozó felvilágosítás

(1) A fuvarozók és autóbusz-állomást üzemeltető szervek saját feladatkörükön belül biztosítják, hogy az utasok az e rendelet alapján őket megillető jogokra vonatkozóan **a helyfoglaláskor és** legkésőbb az induláskor megfelelő és érthető tájékoztatást kapjanak. Erre a tájékoztatásra az autóbusz-állomásokon és – adott esetben – az interneten kerül sor **hozzáférhető formában és a tömegközlekedési adatok és rendszerek közös elméleti modelljének megfelelően.** ■ A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a tagállamok által a 29. cikk (1) bekezdése szerint kijelölt végrehajtási szerv vagy szervek kapcsolattartási adatait.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatási kötelezettségnek való megfelelés érdekében a fuvarozók és az autóbusz-állomást üzemeltető szervek használhatják e rendelet rendelkezéseinek összefoglalóját, amelyet a Bizottság az Európai Unió intézményeinek összes hivatalos nyelvén elkészít és rendelkezésükre bocsát.

27. cikk

Panaszok

A fuvarozóknak **az e rendeletben** meghatározott jogokra és kötelezettségekre vonatkozóan panaszkezelő mechanizmust kell kialakítaniuk vagy alkalmazniuk.

28. cikk

A panaszok benyújtása

Amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozó utas ■ panaszt kíván benyújtani a fuvarozóhoz, ezt a menetrend szerinti járat igénybevétele vagy annak meghíúsulását követő három hónapon belül kell megtennie. A panasz kézhezvételétől számított egy hónapon belül a fuvarozónak tájékoztatnia kell az utast arról, hogy panaszának helyt adtak, azt elutasították vagy még vizsgálják. A végleges választ legkésőbb a panasz kézhezvételétől számított **két** hónapon belül meg kell adni.

VI. fejezet

Végrehajtás és nemzeti végrehajtó szervek

29. cikk

Nemzeti végrehajtó szervek

(1) Minden tagállam kijelöl egy vagy több ■ meglévő, **vagy annak hiányában egy új** szervet, amely e rendelet végrehajtásáért felel ■. Az egyes szervek megteszik az e rendeletnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

2010. július 6., kedd

E szervezetek felépítésükben, finanszírozási döntéseikben, jogi szerkezetükben és döntéshozatalukban függetlennek kell lenniük a fuvarozóktól, az utazásszervezőktől és az autóbusz-állomást üzemeltető szervektől.

(2) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az e cikknek megfelelően kijelölt szervről vagy szervekről.

(3) Az utasok **■** panaszt nyújthatnak be e rendelet vélt megsértése tekintetében az (1) bekezdés szerint kijelölt megfelelő szervnek vagy a tagállam által arra kijelölt egyéb megfelelő szervnek.

A tagállamok úgy is dönthetnek, hogy **■** az utasnak első lépésként a fuvarozó részére kell benyújtania panaszt, **mely esetben** a nemzeti végrehajtó szerv vagy a tagállam által kijelölt más megfelelő szerv fellebbviteli szervként jár el azon panaszok tekintetében, amelyeknek a 28. cikk alapján történő rendezése megghiúsult.

30. cikk

Jelentés a végrehajtásról

A 29. cikk (1) bekezdése szerint kijelölt végrehajtási szervek ... (*) június 1-ig és azt követően minden második évben jelentést tesznek közzé az előző két naptári évben végzett tevékenységükről, amely tartalmazza különösen az e rendelet végrehajtása érdekében hozott intézkedések bemutatását, valamint a panaszokra és az alkalmazott szankciókra vonatkozó statisztikákat.

31. cikk

A végrehajtó szervek együttműködése

A 29. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti végrehajtó szervek – szükség szerint – információt cserélnek munkájukról, valamint döntéshozatali elveikről és gyakorlatukról. A Bizottság támogatja őket e feladatuk végrehajtásában.

32. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megszegése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok végrehajtása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok ...-ig (**) értesítik a Bizottságot e szabályokról és intézkedésekről, és közlik a Bizottsággal az e rendelkezéseket érintő minden későbbi módosítást is.

VII. fejezet

Záró rendelkezések

33. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság ...-ig (***) jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet végrehajtásáról és hatásáról. A jelentést szükség szerint a rendelet előírásainak részletesebb végrehajtására vagy a rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatoknak kell kísérenniük.

(*) HL:kérjük illessze be a dátumot: e rendelet alkalmazását követően két évvel.

(**) HL: kérjük illessze be e rendelet alkalmazásának időpontját.

(***) HL: kérjük illessze be a dátumot:e rendelet alkalmazásának időpontja után három évvel.

2010. július 6., kedd

34. cikk

A 2006/2004/EK rendelet módosítása

A 2006/2004/EK rendelet melléklete a következő ponttal egészül ki:

„18. Az Európai Parlament és a Tanács ...-i .../2010/EU rendelete (*) az autóbusszal közlekedő utasok jogairól (+).

(*) HL ... (++)

(+) HL: kérjük illessze be e rendelet számát és elfogadásának időpontját.

(++) HL: kérjük illessze be e rendelet megjelenésének hivatkozásait.”

35. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet ...-tól/-től (**) kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

(**) HL: kérjük illessze be a dátumot: a kihirdetést követően két évvel.

I. MELLÉKLET

A fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtott segítség

a) A kijelölt autóbusz-állomásokon nyújtott segítség

A szükséges segítségnyújtás és intézkedések annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek:

- az autóbusz-állomáson kijelölt helyszíneken bejelenthessék megérkezésüket és kérhessék a segítségnyújtást,
- a kijelölt helyszínről eljuthassanak az utasfelvételi pulthoz, a váróterembe és a beszállótérre,
- szükség szerint felvonók, kerekesszékek vagy egyéb segítség igénybevételével felszállhassanak a járműre,
- betehessék a csomagtérbe a poggyászukat,
- kivethessék a csomagtérből a poggyászukat,
- leszállhassanak a járműről,
- elismert vezetőkutyával felszállhassanak az autóbuszra,
- eljuthassanak az ülésükig;

2010. július 6., kedd

b) Segítségnyújtás az autóbuszokon

A szükséges segítségnyújtás és intézkedések annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek:

- az utas kérésére az utazásra vonatkozó lényeges információkat akadálymentes formában megkaphassák,
- **szükség esetén eljuthassanak a járművön található mosdóhelyiségekhez, amennyiben az autóbuszon a járművezetőn kívül más személyzet is tartózkodik,**
- útközben megállásnál fel- és leszállhassanak, amennyiben az autóbuszon a járművezetőn kívül más személyzet is tartózkodik.

II. MELLÉKLET

Fogyatékossgal kapcsolatos képzés

a) A Fogyatékossgal kapcsolatos tudatosság fejlesztésére irányuló képzés

Az utazóközönséggel közvetlenül kapcsolatba kerülő munkatársak képzése a következőket foglalja magában:

- a testi, érzékszervi (hallás és látás), rejtett vagy tanulási fogyatékossgal élőkkel kapcsolatos tudatosság és megfelelő viselkedés, ideértve a mozgásukban, tájékozódásukban vagy kommunikációjukban esetlegesen korlátozott személyek eltérő képességeinek megkülönböztetését;
- a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek előtt álló akadályok, beleértve a hozzáállásbeli, környezeti/természeti és szervezeti akadályokat is;
- kiképzett segítő kutyák, beleértve a vezető kutyák szerepét és igényeit;
- váratlan események kezelése;
- kapcsolatteremtő képességek és a siket és hallássérült, a látássérült, a beszédsérült és a tanulási zavarokkal küzdő emberekkel való kommunikáció módszerei;
- hogyan kell bánni a kerekesszékekkel és más mozgást segítő eszközökkel a rongálódás megelőzése érdekében (az azért felelős valamennyi dolgozó, amennyiben van ilyen).

b) A Fogyatékossgal élőknek nyújtott segítségre vonatkozó képzés

A fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket közvetlenül segítő dolgozók képzése a következőket foglalja magában:

- a kerekesszék használók segítése a kerekesszékbe való beüléskor vagy az abból való kiszálláskor,
- készségek a nyilvántartott segítőkutyával utazó, fogyatékossgal élő és csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtott segítség vonatkozásában, beleértve az ilyen kutyák szerepét és szükségleteit,
- a vak és gyengénlátó utasok kíséretének és a kiképzett segítő kutyák kezelésének és fuvarozásának módszerei,
- a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket segítő berendezéstípusok megismerése és a berendezések kezelésének megtanulása,
- a fel- és leszállás támogatásánál alkalmazott eszközök használata és a fel- és leszállásnál a fogyatékossgal élő és a csökkent mozgásképességű személyek biztonságát és méltóságát védő helyes segítő módszerek megtanulása,

2010. július 6., kedd

- a megbízható és szakszerű segítségnyújtás szükségességének megértése. Azzal is tisztában kell lenni, hogy egyes fogyatékossgal élő utasok utazás közben kiszolgáltatottnak érezhetik magukat, mivel segítségnyújtásra szorulnak,
- az elsősegélynyújtás ismerete.

A tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogai *II**

P7_TA(2010)0257

Az Európai Parlament 2010. július 6-i jogalkotási állásfoglalása a Tanács közös álláspontjáról a tengeri és belvízi közlekedést igénybe vevő utasok jogairól, valamint a 2006/2004/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása tekintetében (14849/3/2009 – C7-0076/2010 – 2008/0246(COD))

(2011/C 351 E/29)

(Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjára (14849/3/2009 – C7-0076/2010),
- tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2008)0816),
- tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére, 71. cikkének (1) bekezdésére és 80. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C6-0476/2008),
- tekintettel első olvasatban elfogadott álláspontjára ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra gyakorolt hatásairól” című közleményére (COM(2009)0665),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (7) bekezdésére, 91. cikkének (1) bekezdésére és 100. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. július 16-i véleményére ⁽²⁾,
- a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
- tekintettel eljárási szabályzata 66. cikkére,
- tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság második olvasatra adott ajánlására (A7-0177/2010),

1. elfogadja második olvasatban az alábbi álláspontot;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament állásfoglalását a Tanácsnak, a Bizottságnak és a nemzeti parlamenteknek.

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, 2009.4.23., P6_TA(2009)0280.

⁽²⁾ HL C 317., 2009.12.23., 89. o.